

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษามีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชากรซึ่งเป็นบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 2 ตำบล จำนวน 126 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา และมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโคกม้าย และองค์การบริหารส่วนตำบลตะโกตาพิ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 ชุด ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8955
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง จากแบบสอบถามจำนวน 126 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 126 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านกิจกรรมการจัดการศึกษา ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่ามีจำนวนมากที่สุดคือ ต้องการให้จัดหลักสูตรส่งเสริมอาชีพระยะสั้นให้กับชุมชน รองลงมาคือ ต้องการให้ประชาสัมพันธ์ระยะเวลาการเปิดรับสมัครนักเรียนสายสามัญ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ชุมชนทราบ และต้องการให้ส่งเสริมให้ประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีพื้นฐานในการสร้างรายได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจอันจะเป็นข้อมูลให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นำไปปรับปรุงและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกิจกรรมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร และด้านการติดตามประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ และขาดความสนใจที่จะเข้าร่วมในการพิจารณากิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดเตรียมหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของชุมชนและกลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ไชยพันธุ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความพร้อมในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน โดยจำแนกกลุ่มขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินการตามรายได้ประจำปี และดำเนินการศึกษาความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านกิจกรรมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย 2. ด้านการวางแผนนโยบายการดำเนินการจัดหลักสูตร 3. ด้านการใช้ทรัพยากรในชุมชน 4. ด้านการดำเนินการจัดการเกี่ยวกับบุคลากร และ 5. ด้านการควบคุมติดตามประเมินการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านกิจกรรมการจัดการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น จัดนิทรรศการ หนังสือ แผ่นพับ โบปถิว วิทยุทัศน์ ไม่เข้าร่วมในการจัดค่ายพัฒนาทักษะให้กับชุมชน อาจเป็นเพราะบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติเข้าใจว่า การจัดกิจกรรมเป็นเรื่องของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หรือเป็นเรื่องของนักวิชาการศึกษา จึงไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย เชื้อเพชร (2532 : 91-99)

ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของ คณะกรรมการหมู่บ้าน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ร่วมในการวางแผนและกำหนดหลักสูตร กำหนดโครงสร้างหลักสูตร เช่น จำนวนชั่วโมง ไม่ร่วมจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ไม่ร่วมในการพิจารณากิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียน การสอน อาจเป็นเพราะบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติเข้าใจว่าการดำเนินการจัดหลักสูตร เป็นเรื่องของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หรือการศึกษามีระบบและหลักสูตรอยู่แล้ว จึงไม่เข้าร่วม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสามรถ ไชยพันธุ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความพร้อมในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดน่าน ด้านการวางแผนนโยบายการดำเนินการจัดหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าร่วมในการประเมิน และตรวจสอบจากผู้สำเร็จการศึกษา ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดการเรียน การสอน อาจเป็นเพราะการประเมิน และตรวจสอบจากผู้สำเร็จการศึกษา เป็นหน้าที่โดยตรงของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมีการเข้าร่วมในการประเมินน้อย แต่บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ร่วมประเมินสถานภาพการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา กิตติสยาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในศูนย์การเรียนชุมชน สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดพิษณุโลก ด้านการติดตามผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่พบมากที่สุดคือ ต้องการให้จัดหลักสูตรส่งเสริมอาชีพระยะสั้นให้กับชุมชน ดังนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัยยาศัย และผู้เกี่ยวข้องต้องส่งเสริมและจัดหลักสูตรระยะสั้นให้กับชุมชน เพื่อให้มีความรู้ทางการออกแบบ และประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ให้เหมาะสมกับความนิยมของตลาดและสามารถสร้างงานได้ ฝึกรอบรมวิชาชีพในงานบริการวิชาการด้านเกษตรกรรมโดยจัดฝึกรอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมระยะสั้นแก่เกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรรมเคลื่อนที่

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเกิดการพัฒนายิ่งขึ้น ดังนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ ซึ่งแจ้งถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรม เช่น เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชน มีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมกับ กศน.อำเภอเฉลิมพระเกียรติในการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน ดังนั้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญในการจัดหลักสูตร และ เปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดดำเนินการจัดหลักสูตรต่าง ๆ เช่น การกำหนดหลักสูตรระยะสั้น การฝึกรอบรมและส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ดำเนินการจัดหลักสูตรต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย